

عملیات فتح المبین در ساعت سی دقیقه بامداد روز دوشنبه **۲ فروردین ۱۳۶۱** با رمز **یا زهرا علیها السلام** در **جبهه جنوبی** در منطقه غرب **شوش** و **دزفول** با وسعت حدود ۲۵۰۰۰ کیلومتر مربع انجام می‌شود. طرح‌ریزی عملیات فتح المبین از اواسط آبان ۱۳۶۰ آغاز شده بود. بسیاری بر این باورند که این عملیات نقطه عطف **جنگ ایران و عراق** است که سرانجام منجر به بیرون راندن نیروهای عراقی از خاک خوزستان شد. هر چند برخی دیگر **عملیات بیت المقدس** را تعیین کننده‌ترین عملیات جنگ ایران و عراق میدانند.

این عملیات با فرماندهی مشترک **ارتش و سپاه** با استعداد ، و در مقابل ارتش عراق از استعداد ۷ تیپ زرهی، ۲۰ تیپ پیاده، ۱۰۰ گردان توپخانه معادل با حدود ۸۰۰۰۰ تا ۱۶۰۰۰۰ نیرو برخوردار بود. این عملیات در دوم فروردین ماه ۱۳۶۱ بعد از حدود ۱۸ ماه از شروع تجاوز عراق آغاز شد. هدف نیروهای ایرانی محاصره نیروهای عراقی بود که در بیرون شهر دزفول و شوش متوقف شده بودند و جلوگیری از سقوط و تصرف شهر استراتژیک دزفول بود. تحت امر فرمانده جوان نیروهای ایرانی، **امیر صیاد شیرازی**، و سردار رشید نیروهای ایران در شب دوم فروردین عملیات زرهی خود را شروع کردند. این عملیات با **یورش موج انسانی** توسط نیروهای پاسدار همراهی می‌شد. هر کدام از این یورشها موج انسانی شامل حدود ۱۰۰۰ نیروی پاسدار می‌بود.

در طی این عملیات نیروهای ایرانی به خاطر حملات موج انسانی تلفات بسیار سنگین تری در خط مقدم متحمل شدند. نیروهای ایرانی می‌بایست با ارتش عراق که از حمایت زرهی، توپخانه و پشتیبانی هوایی مناسب برخوردار بودند و موقعیت خود را تثبیت نموده بودند می‌جنگیدند. پس از آنکه نیروهای ایران به مدت حدود یک هفته عملیات سنگین خود را ادامه دادند و تلفات سنگینی به نیروهای ارتش عراق وارد آوردند سرانجام صدام حسین دستور عقب‌نشینی صادر نمود. نیروهای ایرانی توانستند در مدت یک هفته نیروهای عراقی در منطقه را محاصره و از بین ببرند.

اهداف عملیات

- آزادسازی بخش وسیعی از مناطق اشغال شده منطقه غرب **شوش** و **دزفول**، همچون سایت ۴ و ۵ رادار و ده‌ها روستای منطقه.
- انهدام دو لشکر عراق (۱۰ زرهی و ۱ مکانیزه).
- دست یابی به خطوط پدافندی مناسب و استفاده از حداقل نیروهای خودی در آن خطوط
- خارج کردن شهرهای شوش، و دزفول از تیررس آتش توپخانه دشمن.
- دور کردن آتش مؤثر دشمن از جاده **اهواز** - دزفول. [۱]

در نهایت عملیات با پیروزی قاطع نیروهای ایران و آزادسازی حدود ۲۵۰۰ کیلومتر مربع از مناطق اشغال شده توسط عراق به پایان رسید. تلفات نیروهای ایران حدود ۳۰۰۰۰ نفر و تلفات نیروهای عراق ۲۵۰۰۰ نفر به علاوه ۱۵۰۰۰ اسیر می‌باشد.